

„Neveljünk a környezet ismeretére”

Aquarius Alapítvány

Ma már tudatosabban él bennünk, hogy környezet minden, ami körülvesz bennünket: a város, a vidék, a víz, a levegő, az emberek...

Számos, bolygónk egészségét érintő probléma vetődik fel, de léteznek gondok, amelyek egy állam, egy térség, egy város szintjén jelentkeznek. Mindegyikét összeköti azonban egy közös nevező: az ember (és tevékenységei).

Környezetismereti nevelés és képzés

Ezekre a problémákra mindenképpen megoldást kell találni; az illetékes hatóságok feladata, hogy a különböző szinteken cselekedjenek: gondolunk itt a nemzetközi szervezetekre, a kormányokra, a regionális, vagy helyi tanácsokra.

E kezdeményezéseknek azonban elsődleges szerepet kell játszaniuk abban, hogy a különböző országok lakosai a kérdés fontosságának tudatára ébredjenek, és az emberi elmékben új értékek, új humanista törekvések szülessenek. Törekvésünk, hogy az emberiség mai és jövőbeni életkörülményei által meghatározott új, szociális, erkölcsi, tudományos és ökológiai eszmék kerüljenek felszínre.

Annak érdekében, hogy a környezettel kapcsolatos kérdésekben jártas, intelligens, „ütőképes” állampolgáraink legyenek, ki kell fejleszteni az iskolai környezetismereti oktatást kiegészítő nem formális környezetismereti nevelést.

A környezetismereti nevelés célja, hogy a fiatalok tudatosan ismerjék fel, hogy az a környezet, amelyben élnek és tevékenykednek tiszteletet érdemel; e felismerés elengedhetetlen feltétele a jövő ifjú állampolgárának aktív részvételét megalapozó elméleti, gyakorlati, emberi, szociális és tudományos ismeretek megszerzése.

Olyan időszakban, amikor az emberek jövője szempontjából meghatározó döntésekre kényszerít bennünket a környezet romlása, nyilvánvalóan kiemelkedő fontosságot nyer a környezetismereti oktatás.

„Aquarius”: „Neveljünk a környezet ismeretére”

Az *Aquarius* széles kulturális alapokon nyugvó Alapítvány, melynek célja a környezet jobb megismerését elősegítő oktatás és képzés. Olyan személyek együttes erőfeszítéseinek eredménye, akik számára a környezet más mint pusztán divatos téma, vagy érdekeltségen alapuló jelszó.

Így kapcsolódott be vállalkozásunkba több egyetemi oktató, különböző szövetségek képviselői, valamint a főbb érintett minisztériumok tagjai (*Környezetvédelmi Minisztérium, Földművelésügyi Minisztérium, Tudományos Akadémia, Kulturális Minisztérium, Kutatási Intézetek*).

Reméljük, hogy a későbbiekben több egyéb, a környezet kérdései iránt felelősséget érző minisztérium is bekapcsolódik munkánkba.

E minisztériumok bekapcsolódásával kapcsolatban nem kell azt hinni, hogy akár mennyire is elnézőek lennének a politikai, vagy adminisztratív hatalommal szemben.

Az *Aquarius* Alapítvány arra törekszik, hogy megőrizze teljes eszmei és szólás-szabadságát, és kívül maradjon azokon az ideológiai áramlatokon, amelyek manapság annyira divatosak.

Az alapítvány egyedüli irányítója, céljainak meghatározója a különböző területeket képviselő tagokból álló vezetés.

Noha abból adódóan, hogy a környezetvédelem problémái egyre érzékenyebben érintenek mindenkit, egyre több szövetség, szervezet foglalkozik e kérdésekkel, ám egyik sem a környezeti kultúra és nevelés kérdéseire teszi a hangsúlyt. Az Aquarius pótolni akarja ezt a hiányosságot.

Egyszerre szerény és nagyratörő célja, hogy elméleti és gyakorlati eszközöket biztosítson mindazok számára, akik szeretnék előmozdítani a mai kultúra ezen alapelemét, a környezeti kultúrát. Egyszerre fordulunk a különböző szakterületeket képviselő oktatókhoz, nevelőkhöz, a helyi közösségek és a különböző szövetségek, szervezetek felelőseihez.

Az Aquarius azért jött létre, hogy elősegítse az ökológiai kultúra terjesztését, átadását.

Az Aquarius a környezetében tudatosan élő ember kultúrájának kíván sajátos gondolati eszközévé válni, melynek segítségével az oktatók, a képzők kialakíthatják a környezettel kapcsolatos pedagógiai munka tartalmát.

Szintén fontos célunk, hogy gyermekeink ismét elsajátítsák az ember építő magatartását; ez a kultúra természetes módon köti össze öt érzékszervünket a Föld mindennapi varázsával. Véleményünk szerint gyermekeink és unokáink élete, a túlélés forog kockán...

És mivel ők még nem tudják saját sorsukat kézbe venni, ezt nekünk kell megtennünk értük.

E célkitűzések szellemében, az Aquarius meg akarja teremteni a környezetvédelmi oktatást célzó realista politika alapjait.

Akcióink

Oktatásunk olyan *aktív* pedagógiát szándékozik megvalósítani, amely a környezet konkrét felfedezésére támaszkodik és ennek keretében a szakterületek sokaságát öleli fel.

A környezeti nevelés nehézsége pontosan a „miként csináljuk” kérdésben rejlik. Milyen módon valósítsuk meg, hogy a tanulók hozzájussanak azokhoz a tudományos ismeretekhez, amelyek segítségével megérthetik a természetes és emberi környezet jó működését biztosító egyensúlyt teremtő mechanizmusokat? És különösen az a nagy kérdés, hogy miképpen alakítsuk ki bennük azokat a magatartásformákat, amelyek alapján felismerik a környezet, mint kényyszerű „partner” törékenységét? Olyan környezetet, amely biztosítja számukra a megélhetéshez szükséges forrásokat és az élet örömeit.

Mindezekre a kérdésekre természetesen megvannak a válaszaink:

– Olyan iskolán kívüli tevékenységeket kívánunk ösztönözni, amelyek a gyakorlatban is próbára teszik a környezetről szerzett elméleti ismereteket.

– Megfelelő intézkedéseket szándékozunk tenni az irányban, hogy alapképzésük és továbbképzésük során bővíljenek az oktatók környezettel, környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretei.

– Konkrét akciókat szeretnénk végrehajtani, melyek során az oktatók és a tanulók rendelkezésére bocsáthatjuk a megfelelő pedagógiai anyagokat.

– Szeretnénk létrehozni az oktatók és a tanulók munkáját elősegítő dokumentációt.

– Törekvésünk, hogy ösztönözzük az együttműködést az egyetemek és vállalatok között az új technológiák bevezetésére vonatkozó képzésben.

– Szemináriumokat kívánunk szervezni a környezeti oktatás céljairól és módszereiről.

– Részt kívánunk venni egy valós, környezeti kérdésekre irányuló országos oktatáspolitikai megvalósításában.

Tekintettel arra, hogy a környezethez fűződő problémák globálisan, egész társadalmunkat érintve jelentkeznek, az általunk elképzelt oktatás nem történhet zárt keretek között, az iskolák nagyfokú nyitottságára és sokrétű partneri viszony kialakítására van szükség.

Mint már említettük, partneri viszonyra törekszünk a kulturális és a földművelésügyi minisztérium mellett egyéb minisztériumokkal is, mindazokkal, amelyek a környezet valamely jelenségével kapcsolatban fel tudják kelteni a tanulók figyelmét.

Partneri viszonyra törekszünk természetesen a helyi közösségekkel is, amelyek ún. felfedező osztályokat működtethetnének, és a helyszínen tudnák biztosítani a környezeti oktatást.

Ebben a munkában számítunk a helyi hatóságok, oktatási intézmények, egyetemek támogatására, ebben a szellemben szervezünk majd július és október között kb. 10 megyében környezetvédelmi táborokat.

Tevékenységünk célja, hogy kifejlesszük a diákság körében a környezettel kapcsolatos tantárgyak iránti érdeklődést, a helyszíni tanulmányozásra irányuló törekvést. Kapcsolatot szeretnénk teremteni ezen önkéntes diákok és azon partnerek között, akik olyan oktatási módszereket és szakértelmet keresnek, amelyek segítségével el tudják látni a környezetvédelem feladatait.

Célunk, hogy e tanulmányok eredményeit az érintett minisztériumok elé terjesszük annak érdekében, hogy a környezeti oktatás az általános oktatási rendszer szerves részét képezze.

Amennyiben akárcsak egy kicsit is lemaradunk ezekről a feladatokról, az ország érzékeny helyzetbe kerül „nyugat-európai” szomszédaival szemben; ugyanakkor bármilyen előrelépés a kelet-európai szomszédainkhoz képest, megerősíti pozícióinkat, melyek alapján szembe tudunk nézni a környezet egész bolygónkat érintő kihívásaival.

A képzés jelentősége tehát nyilvánvaló. Mindannyian tudjuk, hogy ilyen politika megvalósítása nem képzelhető el hozzáértő szakemberek, tájékozott és akcióra kész állampolgárok nélkül.

A környezet tehát olyan partnerekre támaszkodik, amelyek közül ki kell emelni a helyi közösségeket, szervezeteket, szövetségeseket.

A helyi közösségek meghatározó szerepet játszanak majd az iskolán kívüli tevékenységekben, amelyeket rugalmasan alakíthatnak az adott hely körülményeihez, a konkrét igényekhez.

Azok a *környezeti tervek*, amelyeket a helyi közösségekkel együtt kívánunk kidolgozni, mindig magukban foglalnak majd a területfejlesztéssel, a szükséges felszerelésekkel is összhangban levő oktatási tervet.

Ebben a szellemben veszünk majd részt minden *országos* környezetvédelmi akcióban, *ez képezi számunkra a széles mozgósítás kiindulópontját.*

Bár a környezet, mindennapi életünk szempontjából mindannyiunkat érint és érdekel, a környezeti oktatás állandó fejlődésben lévő diszciplína marad. Ezért egyformán fontos szerep hárul mind az alap-, mind a továbbképzésre.

Az Aquarius mindazoknak is segítséget nyújt majd, akik valamely jelenlegi művészeti mozgalmon keresztül vetik fel a környezettel és az ökológiával kapcsolatos kérdéseket.

A színház, a festészet, a szobrászat ma olyan művészeti ágak, amelyek fokozottabban fordulnak a planétánk, s annak természeti összetevői felé.

Vetélkedőket, kiállításokat szervezünk majd és így juttatjuk a közönség elé azon alkotók képzeletét, akik új szemmel nézik környezetünket, és akik hallatják hangjukat a környezet érdekében.

Aquarius alapítvány

Az „*Aquarius*” az asztrológiában a vízöntő jegye, a kor, melyben élünk. A globális vál-

tozások, a nyitás, a világméretű átalakulások kora, mely óriási hatással van és lesz Földünk jövőjére.

A mai időkben egyik legfontosabb feladatunk a fiatalság védelme, illetve a környezet, egy egészségesebb világ megteremtése, ápolása.

Az *Aquarius* Alapítvány tevékenységével arra törekszik, hogy szebb, teljesebb és kiegyensúlyozottabb életminőséget alakítson ki és tegyen elérhetővé mindenki számára Magyarországon.

Az *Aquarius* Alapítványt Dunakeszi város önkormányzata hozta létre, *Claude de la Caffiniere* úr kezdeményezésére, aki az Eurodeal International, egy nemzetközi marketing és kommunikációs cég elnöke, s aki elkötelezettje a hazai környezet és gyermekvédelem ügyének.

Az alapítvány támogatói többek között a Környezetvédelmi és Városfejlesztési, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága, az Országos Környezetgazdálkodási Intézet, Göd és Fót városok önkormányzatai, az UNICEF, a Cousteau Alapítvány, az Európa Parlament Magyarországgal foglalkozó bizottsága, valamint egyéb kül- és belföldi szervezetek, cégek.

Az alapítvány fő működési területe az oktatás és ismeretterjesztés:

Környezet- és gyermekvédelmi programok, események szervezése, tantervbe építhető iskolai oktatóprogramok kidolgozása, kiadványok megjelentetése, valamint kiállítások, találkozók rendezése.

Az ismeretterjesztésen kívül elengedhetetlen, hogy a gyakorlatban is hozzájárulhassunk a környezeti problémák megoldásához:

Az *Aquarius* alapítvány célul tűzte ki olyan különleges termékek, ismeretek, eljárások, technológiák és találmányok bemutatását és népszerűsítését, melyek lehetővé teszik egy egészségesebb, harmonikusabb környezet és életvitel kialakítását és meghonosítását hazánkban.

Az *Aquarius* Alapítvány nyitott, bárki csatlakozhat hozzá.

Az Alapítvány tagjai vallják, hogy a jövő a jelenben kezdődik, és alakítására mindenkinek lehetősége van. Az AQUARIUS alapítvány ezt a lehetőséget kívánja megragadni, hogy egy olyan szép és hasznos kezdeményezést indítson útjára, amely az egész országban követőkre talál.

Környezetvédelem az angol felsőoktatásban

A környezetvédelem oktatása általában a földtudományi és földrajz tanszékek feladata, de több egyetemen van külön környezetvédelmi tanszék, s ezen belül tanítják a geográfiát is, így például az University of Wolverhampton-ban, ahol az egyik legnagyobb környezetvédelmi fakultás működik. A Cambridge egyetemen példának okáért egy- vagy esetleg kétéves továbbképzést szerveznek környezetvédelem és területfejlesztés szakon, s ezen különböző doktori fokozatokat, tudományos címeket lehet elérni.

A környezetvédelem oktatásának programja három nagy témakört foglal magában:

1. *Területfejlesztés és globális környezetvédelem.*
2. *Optimális modellek és specifikus fejlesztési problémák.*
3. *Technikai megoldások és szelektív programok, speciális vizsgálatok.*

Az első témakörbe a dinamikus földrajzi és világgazdasági vizsgálatok tartoznak, elsősorban a második világháború utáni időszak elemzésével foglalkoznak. Tárgyalják to-